

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 16. listopadu 2023 o odvolání obžalovaného I.K., narozeného XXXXX, obžalovaného T.B., narozeného XXXXX, obžalovaného R.S., narozeného XXXXX, obžalované právnické osoby XXXXX s.r.o., proti rozsudku Okresního soudu ve Vyškově ze dne 27. března 2023, č. j. 2 T 55/2022-1602,

takto:

Podle § 263 odst. 1 písm. b) trestního řádu z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b), c) trestního řádu se napadený rozsudek zrušuje a podle § 259 odst. 1 trestního řádu se věc vrací soudu prvního stupně.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný I.K. uznán vinným zločinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku, obžalovaný T. B. byl uznán vinným přečinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 trestního zákoníku a přečinem podplacení podle § 332 odst. 1 alinea druhá trestního zákoníku, obžalovaný R. S. byl uznán vinným přečinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 trestního zákoníku a obžalovaná právnická osoba XXXXX byla u uznána vinnou přečinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, přečinem podplacení podle § 332 odst. 1 alinea druhá trestního zákoníku za použití § 7 zákona č. 418/2011 Sb.

Obžalovanému I.K. byl uložen trest odnětí svobody v trvání 2,5 let, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2,5 let, byl mu také uložen peněžitý trest celkem 180 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce v orgánech zadavatele veřejné zakázky ve státní správě, státní organizaci nebo v příspěvkové organizaci státu ve výměře 3,5 let. Obžalovanému T.B. byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 1,5 roku, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 let, byl mu také uložen peněžitý trest celkem 150 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu účasti na veřejné soutěži u zakázek realizovaných na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo úplatné provedení stavebních prací ve výměře 2 let. Obžalovanému R.S. byl uložen peněžitý trest celkem 200 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu účasti na veřejné soutěži u zakázek realizovaných na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více do dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo

úplatné provedení stavebních prací ve výměře 2 let. Obžalované právnické osobě XXXXX byl uložen úhrnný peněžitý trest celkem 130 000 Kč a úhrnný trest zákazu činnosti spočívající v zákazu účasti na veřejné soutěži u zakázek realizovaných na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo úplatné provedení stavebních prací ve výměře 2 let.

Poškozená Česká republika – Ministerstvo obrany ČR byla odkázáno s nárokem na náhradu škody a s úrokem z prodlení na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti rozsudku podal odvolání obžalovaný I.K., obžalovaný T.B., obžalovaný R.S. a obžalovaná právnická osoba XXXXX.

Odvolání byla podána včas a osobami oprávněnými.

Obhájce obžalovaného I.K. odvolání písemně odůvodnil. Je zdůrazněno, že nebyly naplněny znaky skutkové podstaty trestného činu podle § 256 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku. Uvedený trestný čin má postihovat nekalé praktiky ve formě zjednání přednosti nebo výhodnějších podmínek ve prospěch určitých dodavatelů, zároveň na úkor dodavatelů jiných, pachatel musí jednat v úmyslu způsobit jinému škodu nebo získat pro sebe či jiného prospěch. V případech popisovaných ve výroku napadeného rozsudku ani v jiném případě, minimálně ze strany obžalovaného K., k žádnému jednání, které by mělo spadat pod uvedenou skutkovou podstatu daného trestného činu, nedošlo, což tvrdí K. od počátku trestního stíhání. Je uvedeno, že nedošlo k narušení zájmů, které jsou objekty daného trestného činu. Jednak jde o rovné zacházení s účastníky zadávání veřejných zakázek, jednak o zájem na zákonném a řádném provedení zadávání veřejných zakázek. Všichni dodavatelé měli rovné postavení a nikomu nebyl odepřen přístup do zadávacích řízení. Řádné provedení zadávacích řízení bylo prokázáno svědecky. Jednání, které je napadeným rozsudkem kladeno za vinu obžalovanému, nemohlo ovlivnit základní zadání předmětných veřejných zakázek ani rovnost dodavatelů, obecné informace nebyly a nemohly být způsobilé poskytnout spoluobžalovaným v žádném z předmětných případů časovou nebo jinou výhodu, která by je zvýhodňovala před ostatními dodavateli. Úmyslné zavinění, a to jak ve formě přímého úmyslu, tak nepřímého, není v dané věci prokázáno. Nebyl prokázán ani speciální úmysl směřující ke způsobení škody nebo k opatření obžalovanému nebo jinému prospěch. V žádném z předmětných případů nebyl prokázán vznik škody, což také plyne ze závěrů napadeného rozsudku. Nebyly naplněny ani kvalifikované skutkové podstaty daného trestného činu. Obžalovaný K. nebyl v postavení člena hodnotící komise, vyhlášovatelem nebo pořadatelem veřejné soutěže nebo veřejné dražby, licitátorem ani členem organizované skupiny, ve svém postavení nebyl a nemohl být ani považován za vyhlášovatele veřejné zakázky. Ve svém postavení nebyl způsobilý průběh a výsledek zadávacího řízení ovlivnit. V daném případě rozhodně nelze jednoznačně podřadit při splnění všech znaků dané skutkové podstaty jednání pachatele pod skutkovou podstatu, která je uvedena ve výroku napadeného rozsudku. Také jednání obsažené ve výroku napadeného rozsudku neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty, v takových případech by měla být uplatněna zásada subsidiarity trestní represe doplněná o princip ultima ratio, to však v případě, pokud by byla vůbec naplněna skutková podstata daného trestného činu, s čímž však v daném případě obžalovaný nesouhlasí, jak už je uvedeno shora.

V rámci napadeného rozsudku není vysvětleno, v čem mělo konkrétně spočívat výhodnější postavení na úkor jiných soutěžitelů a výhoda spočívající v dohodě na výhodných podmínkách, v navazujících částech je odkazováno výhradně na určité časové zvýhodnění, s tím však obžalovaný nesouhlasí.

Jestliže měl obžalovaný K. obžalovanému T.B. a tím i společnosti XXXXX sdělit, že veřejná zakázka je v plánu oprav na rok 2020 s rozpočtem 2 700 000 Kč, nejedná se o informace, které by byly způsobilé adresáta vůči ostatním dodavatelům zvýhodnit nebo že by nakonec zvýhodnilo, protože vymezení času je neurčité, rok 2020. Dále nabídková cena společnosti XXXXX převyšovala výše určený rozpočet (nabídková cena 2 947 560 Kč).

Je odkazováno na seznamování s dosud neveřejnými informacemi spočívajícími v plánu, rozpočtu, způsobu a termínu oprav, v rozsudku však není specifikováno nebo vysvětleno, v čem mělo spočívat konkrétní informování týkající se konkrétního termínu nebo způsobu oprav, jelikož o tomto není zde ani dále v rozsudku nijak blíže hovořeno a obžalovaný část textu považuje za nesprávnou a nepodloženou.

Je popsána oprava kotle, která je označena za protiplnění za poskytnuté informace. Proti tomu se obžalovaný ohrazuje, závěr nevyplýval z provedeného trestního řízení jako jediný možný, jak obžalovaný a ostatní zainteresovaní vypověděli, obžalovaný za opravu kotle zaplatil hotově a člověk provádějící opravu mu byl ze strany T.B. doporučen, což nelze považovat za trestné.

Pokud se týká výroku rozsudku, který je popsán pod bodem III., zde se jednalo pouze o obecné záležitosti, nebyly způsobilé adresáta sdělení vůči ostatním dodavatelům zvýhodnit. Ke zvýhodnění nedošlo, to je doloženo výsledkem zadávacího řízení, vítězem se stala společnost XXXXX, vítězem se nestal R.S.. Uvedená společnost odstoupila od plnění dané veřejné zakázky z kapacitních důvodů, což bylo prokázáno (výpověď M. Š. u hlavního líčení 18. 1. 2023).

Pokud jde o výrok napadeného rozsudku pod bodem IV. – to se týkalo pouze obecných záležitostí, nebyly způsobilé adresáta sdělení vůči ostatním dodavatelům zvýhodnit. Obecnost a nejednoznačnost záležitostí vyplývá z toho, že podle sdělení mohla realizace probíhat výrazně dříve, než ve skutečnosti probíhala. Z textu dané části výroku napadeného rozsudku plyne, že v rámci předmětné veřejné zakázky obžalovaný jednal v přesvědčení, že se jedná o havárii. V této souvislosti za takového stavu nebyly ze strany obžalovaného sdělovány konkrétní informace ohledně rozpočtu nebo způsobu provádění daných oprav.

V 16. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku soud prvního stupně uvádí, že důkazy tvoří ucelený a logicky navazující řetězec přímých a nepřímých důkazů, který je dostatečný pro závěr, že obhajoba obžalovaných byla vyvrácena. S tím obžalovaný K. nesouhlasí. Výpovědi svědků a další provedené důkazy prokazují opak, to znamená, že k nezákonnému jednání nedocházelo.

Ostatní důkazy nenavazovaly na důkaz záznamy ze sledování osob. Samotné záznamy ze sledování osob nevedou jednoznačně ke skutkovým závěrům učiněným soudem prvního stupně.

Obžalovaný žádnému dodavateli nesděloval konkrétní podmínky ze zadávacích řízení v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch či zjednat výhodu některému z dodavatelů na úkor jiných dodavatelů. Obžalovaný není vyhlášovatelem, není zadavatelem veřejných zakázek, nemá a neměl přístup do softwarového systému NEN, nebyla a nemohla mu být známa konečná podoba zadávacích podmínek veřejných zakázek. Obžalovaný se podílel pouze na jejich přípravě, ne na jejich vyhlášení. Při správě nemovité infrastruktury obžalovaný jednal s péčí řádného hospodáře tak, aby realizované opravy byly kvalitní, podle požadavků uživatelů nemovitostí v souladu s danými termíny.

Pokud jde o opravu kotle, za opravu obžalovaný zaplatil z vlastních peněz hotově. Uvedený způsob platby nebyl vyvrácen. Ze svědeckých výpovědí plyne, že došlo k platbě v hotovosti, to je zřejmé z odposlechu také. Nebylo možné jednoznačně uzavřít, že by se mělo jednat o úplatek, skutečnost byla taková, že k úhradě za práce došlo v hotovosti. Ačkoli uvedené soud prvního stupně hodnotil ve prospěch obžalovaných, podle znění poslední věty v odstavci 21. odůvodnění napadeného rozsudku však soud prvního stupně považoval činnost obžalovaného B. ve vztahu k této opravě kotle za protiplnění, tedy v neprospěch obžalovaných. Kontaktování specializované firmy není ani v předmětném kontextu nezákonným jednáním, navíc za předpokladu, když oprava kotle, diskuse na to téma, nesouvisí s veřejnou zakázkou nebo se zadávacím řízením. Doporučení či zprostředkování opravy kotle, kterou si obžalovaný sám zaplatil, k němuž si s poskytovatelem opravy kotle dohodl související podrobnosti, nelze považovat za protiplnění, z opačné strany je nelze považovat za přijetí úplatku. Navíc v situaci, v níž oprava kotle nesouvisí se zadávacím řízením ve smyslu toho, co je uvedeno v rozsudku.

Nebylo prokázáno, že spoluobžalovaný S. věděl dopředu, že společnost XXXXX z daného zadávacího řízení odstoupí z kapacitních důvodů. Odstoupení není nezákonné, není protiprávní,

nedošlo tak k jakémukoliv ovlivňování. Odstoupení ze strany vítězného uchazeče není výjimečné, většinou je to odůvodňováno kapacitně.

Obžalovaný považuje za nesprávný postup soudu prvního stupně, když ve 22. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku soud prvního stupně uvedl, že nepovažoval za zásadní okolnost, kdy a jakým způsobem se obžalovaní dozvěděli o pořadí soutěže. Ve vzájemných souvislostech jsou však tyto skutečnosti stěžejní k posouzení příslušných jednání, zadávací řízení a jeho výsledky byly v souladu se zásadami zadávání veřejných zakázek. Z jednání nelze usuzovat na manipulování s veřejnou zakázkou ze strany obžalovaného K..

Pokud jde o skutek, který se týká obžalovaného K. a společnosti XXXXX, který ve chvíli obsažené v popisu skutku jednal v přesvědčení o nutnosti rychlého řešení daného havarijního stavu, také soud prvního stupně uzavřel ve 23. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku, že předmětné hodnocení nelze vyloučit. Ohledně skutečnosti, že šlo o havarijní stav, se vyjadřovala M.S. u hlavního líčení 18. 1. 2023. Obžalovaný K. neposkytoval zmíněné společnosti informace, které by byly způsobilé tuto společnost zvýhodnit oproti ostatním dodavatelům.

Obžalovaný je toho názoru, že žádné z informací obsažených v odposlých nepřinesly a nemohly ze své podstaty přinést nikomu z obžalovaných výhodu oproti jiným soutěžitelům. Ve 24. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku soud prvního stupně shrnul, že mělo jít pouze o časovou výhodu, což by však podle všeho, zde uvedenou žádnou výhodu nikomu z obžalovaných nepřineslo a ve smyslu všeho v tomto odvolání uvedenému ani objektivně žádnou výhodu nikomu z obžalovaných přinést nemohlo.

Tvrzení a informace, o kterých je to popsáno ve výrokové části napadeného rozsudku, navíc nezaručovaly, že příslušní dodavatelé dané veřejné zakázky vyhrají, což svědčí pro závěr, že v předmětných případech k reálnému zvýhodňování určitých dodavatelů na úkor jiných nedocházelo. Je třeba uvést, že přestože soud prvního stupně pokládal za hlavní usvědčující důkaz záznamy ze sledování osob, v rámci celého znění odůvodnění napadeného rozsudku není jasně a přesně vymezen jejich konkrétní obsah, v textu předmětného odůvodnění je na několika místech pouze parafrázována z kontextu vytržená část příslušných záznamů, z nichž, dle názoru obžalovaného, nelze dovozovat jakýkoliv jednoznačný závěr. Uvedené způsobuje, že závěry soudu prvního stupně jsou nesouvislé a nelogické, což činí napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

Z řady výsledků provedených u hlavního líčení vyplynulo, že k popsanému jednání v obžalobě nedocházelo.

Jedinými výpověďmi v neprospěch obžalovaného jsou výpovědi svědka P. Z. a J. E., kteří však pouze obecně poukazovali na jimi tvrzená pochybení při činnostech spojených se zadáváním veřejných zakázek, nicméně žádný z nich nebyl schopen uvést konkrétní případ, ze kterého by bylo možné vyvodit závěry poukazující na vinu obžalovaného K.. U uvedených svědků je narušena objektivnost jejich výpovědi kvůli osobním a vnitro pracovním sporům mezi nimi a obžalovaným K., případně mezi nimi a dalšími spolupracovníky. Osobní zášť (doložena hlavně e-mailovou komunikací P.Z. vůči obžalovanému K.), měla být zohledněna při hodnocení věrohodnosti výpovědi svědků. Z toho, co svědci uvedli, vyplynulo, že společně předmětné trestní řízení předem před podáním výpovědi konzultovali.

Ve prospěch obžalovaného, kromě toho, co uvedli spoluobvinění, jsou svědecké výpovědi M.Š., V.H., A.H., R.M., M.F., M.S., J.T., P.S. a M.Š.. Konkrétní části výpovědi ve prospěch obžalovaného K. vymezil v rámci závěrečné řeči obhájce obžalovaného, znění závěrečné řeči bylo také soudem prvního stupně dodáno písemně.

Z 25. odstavce odůvodnění napadeného rozsudku vyplynulo, že soud prvního stupně hodnotil některé důkazy jako nevýznamné. Skutečnost, že tolik svědeckých výpovědí z pracovníků XXXXX nevypovídá o ničem ze skutků popsaných v obžalobě, je však významné vzhledem ke skutečnosti, že k žádnému protiprávnímu jednání na XXXXX nedocházelo, podle obžalovaného k nim mělo být alespoň z tohoto důvodu přihlédnuto.

O vině obžalovaného nemělo být samozřejmě rozhodnuto tak, aby mu byl potom ukládán trest. Avšak ve vztahu k trestu je nutno poukázat na to, že není přiměřený. Soud prvního stupně

zohledňuje absenci reálného náhledu obžalovaných na vlastní jednání, tím soud prvního stupně fakticky klade k tíži obžalovaným skutečnost, že obžalovaní usilují o prokázání své nevinu. Soud prvního stupně ve 40. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku poukazuje na zohlednění snahy obžalovaných směřující k neoprávněnému získání majetkového či obdobného prospěchu. K tomu obžalovaný K. podotýká, že minimálně v jeho případě k žádnému majetkovému či obdobnému prospěchu nedošlo, nic takového není v tomto trestním řízení prokázáno, k jedinému tvrzení ohledně opravy kotle se obžalovaný dostatečně vyjádřil. S ohledem na nenaplnění společenské škodlivosti nedává smysl, z jakého důvodu byly obžalovanému uloženy tři druhy trestů, z nichž se mimo jiné jednalo o značně přísný zákaz činnosti a peněžitý trest. Obžalovaný od počátku spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení, vydal požadované věci. V této trestní věci nedošlo k naplnění obligatorních znaků trestného činu podle § 256 odst.1, 2 písm. a) trestního zákoníku. Nepodařilo se zjistit takový skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v takovém rozsahu, který je nezbytný pro vynesení odsuzujícího rozsudku tak, jak vyžaduje § 2 odst. 5 trestního řádu.

Bylo navrženo napadený rozsudek ve výroku o vině i ve výroku o trestu ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b), c), e) trestního řádu zrušit a podle § 259 odst. 3 trestního řádu rozhodnout tak, že se obžalovaný zprošťuje obžaloby nebo věc podle § 259 odst. 1 trestního řádu vrátit soudu prvního stupně k novému projednání.

Obhájce obžalovaného T.B. odvolání obžalovaného písemně odůvodnil. Obhájce obžalovaného zdůraznil, že z žádného důkazního prostředku nevyplývá, zejména z odposlechu, že by se dopustil obžalovaný B. trestné činnosti. Obžalovaný odmítá, že by K. přislíbil možnost obstarání koupě nového kotle jako úplatek související s jakýmkoliv, ať už podnikáním obžalovaného B. nebo podnikáním společnosti XXXXX. Obžalovaný nežádal o výhody nebo informace, které by byly způsobilého v zadávacím řízení zvýhodnit. Obžalovaného B. dlouholetý známý K. bez aktivity obžalovaného B. mu sdělil kusé informace o chystané zakázce, které se týkaly velice přibližné doby její realizace, údaje nebyly způsobilé k tomu, aby pro XXXXX představovaly zvýhodnění, svým způsobem šlo o banální zakázku, doba možné realizace byla sdělena ve velice obecné rovině, mělo se jednat o rok 2020. Uvedený údaj nebyl takový, aby umožnil přizpůsobit kapacity společnosti, připravit se tak, aby mohla zakázku realizovat v požadovaném termínu, protože požadovaný termín byl znám až ze zadání veřejné zakázky, které bylo veřejně známé, resp. bylo známé subjektům, které byly do uzavřené soutěže zařazeny. Nebyl sjednán termín realizace zakázky, nemohla být ani sjednána přednost. Reálná výhoda, pokud jde o reálný časový předstih, je v předmětném případě prakticky vyloučena. Je vyloučena výhoda, která by spočívala v přednosti podle skutkové věty ve výroku rozsudku. Z popisu skutku není vůbec zřejmé, v čem jiném než v případném časovém předstihu by údajně sjednaná výhoda pro společnost XXXXX měla spočívat, když podle rozhodovací praxe soudů se výhodnějšími podmínkami myslí zejména přizpůsobení zadávacího řízení na míru prostředkům a možnostem konkrétního dodavatele, jakákoliv jiná výhoda než případný časový předstih, který ovšem nemůže být relevantní, nemůže být myslitelná. Také státní zástupce se konkrétně nevymezil, v čem by měly být spatřovány výhodnější podmínky. Provedené dokazování nevysvětlilo, o jaké výhodnější podmínky by mělo jít. Prohlídka místa plnění 27. ledna 2020 se neúčastnil, k tomu dospívá i soud prvního stupně, protože uvedl, že nebylo prokázáno, že by taková prohlídka byla realizována, pokud byla spoluobžalovaným sdělena přibližná částka, která je na realizaci projektu vyhrazena, neřídil se jí, což je patrné ze skutečnosti, že nabídková cena společnosti XXXXX byla o cca 250 000 Kč vyšší než hodnota, která byla obžalovanému, o vůli spoluobžalovaného K., na schůzce sdělena. Sdělení o částce nebylo sdělením, které by zjednálo výhodu, protože částka, která byla obžalovaným ve vztahu k realizaci této zakázky vyčíslená, byla nezanedbatelně vyšší, byla to částka, za kterou bez ohledu na jakákoliv sdělení byl schopen zakázku realizovat. Sdělení částky bylo naprosto bezvýznamné a ke stanovení ceny, která byla k provedení díla akceptovatelná, dospěl až v okamžiku, když byl seznámen s výkazem výměr, tedy poté, co byla

společnost XXXXX oslovena jako jeden ze subjektů k podání nabídky v rámci uzavřené soutěže a co se zúčastnil prohlídky na místě s ostatními zájemci o zakázku.

Pokud je v rámci napadeného rozsudku psáno o společném aktivním a cíleném postupu vedeném snahou opatřit společnosti XXXXX výhodnější postavení, nejedná se o argumentaci postavenou na reálných základech, neboť je i z jiných veřejných zakázek zadavatele zřejmé, že tomu není tak, že by účast společnosti XXXXX automaticky znamenala úspěch v tom kterém zadávacím řízení.

V rámci záznamu je hovořeno i o jiných zakázkách, které byly následně realizovány, ovšem i přes sdělení nějakých informací nedošlo k tomu, že by XXXXX takové zakázky získala a že by se tedy jednalo o situaci tvrzenou soudem prvního stupně, že jakékoliv sdělení informací by automaticky znamenalo, že jsou sdělovány s oboustranným předpokladem i cílem, že jsou poskytovány budoucímu vítězi veřejné zakázky.

Je poukázáno na to, že zpravidla je pachatelem speciální subjekt, jedná se o pachatele, který má určité povinnosti v zadávacím řízení týkajícím se veřejné zakázky nebo při organizování veřejné soutěže nebo veřejné dražby. Byť tedy dle doktríny není výslovně vyloučeno, aby se takového trestného činu dopustil také někdo mimo okruh speciálních subjektů, obžalovaný B. je přesvědčen o tom, že pachatelem nemůže být pasivní příjemce informací, které ani nejsou způsobily reálnou výhodu některému dodavateli způsobit.

Soud prvního stupně řádně neodůvodnil, z čeho usuzuje na úmysl obžalovaného B. a opatřit sobě prospěch, soud prvního stupně rezignoval na zjišťování možné výše takového prospěchu v rámci svých úvah o výměře trestu. Ona totiž minimální výše není u škody ani u prospěchu stanovena, ale bude mít význam z hlediska povahy a závažnosti trestného činu.

Obžalovaný vylučuje, že by K. přislíbil možnost obstarání koupě nového kotle jako úplatek související s informacemi, které o své vůli sděloval a které podle napadeného rozsudku měly být výhodou pro podnikání společnosti XXXXX. K. je dlouholetým známým obžalovaného B. a „pomoc“ se zajištěním možnosti koupě nového kotle nebyla podmíněna tím, že on poskytne nějaké informace, to ani z žádného důkazu neplyne. Vzhledem ke své povaze by byl dlouholetému známému ochoten pomoci nezávisle na tom, co mu známý řekne. O potížích s kotlem mluvil K. až poté, co sdělil informace, které jsou nesprávně soudem prvního stupně považovány za zvýhodnění s úmyslem opatřit si prospěch. Pomoc s realizací kotle nebyla podmínkou pro poskytnutí daných údajů, je vyloučeno, že by zajištění montáže kotle bylo protiplněním za poskytnuté informace. Pokud mluvil s K. o kotlu, bylo to jednání soukromé a nemělo to vazbu na jakoukoliv komunikaci.

Obhájce apeloval na to, aby Krajský soud v Brně přezkoumal správnost a úplnost skutkových zjištění, právní hodnocení skutkových zjištění a vypořádání se se všemi právně významnými zjištěními a zjevnými rozpory. Na základě dosud provedené dokazování nelze dospět k závěru o vině obžalovaného B. a o naplnění všech znaků skutkové podstaty přečinu podle § 256 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu podle § 332 odst. 1 alinea druhá trestního zákoníku.

Bylo navrženo, aby Krajský soud v Brně napadený rozsudek zrušil ve všech výrocích a rozhodl sám tak, že obžalovaného zproští uje obžaloby, případně bylo navrženo vrátit věc soudu prvního stupně k novému rozhodnutí.

Obhájce obžalovaného R.S. odvolání obžalovaného písemně odůvodnil. Je uvedeno, že obžalovaný S. nenaplnil skutkovou podstatu přečinu podle § 256 odst. 1 trestního zákoníku. Není potvrzeno, že by společnost XXXXX jednala koordinovaně s obžalovaným v úmyslu prodloužit zakázku. Jestliže obžalovaný získal zakázku na základě nahodilosti, která se mu přihodila, nemohlo dojít k tomu, že by informace, které K. obžalovanému sdělil, vedly k vysoutěžení zakázky. Neexistuje příčinná souvislost mezi sdělením K. o jeho subjektivních předpokladech plnění zakázky (cena zakázky, datum realizace a doba potřebná k realizaci) a tím, že obžalovaný zakázku získal. To se stalo jen díky nahodilosti, která se přihodila v období od podání nabídky do jejího vyhodnocení. Subjektivní stránka trestného činu není také naplněna.

Pokud soud prvního stupně uvedl, že K. a obžalovaný S. volili společný a aktivní a cílený postup, toto tvrzení nemá oporu v důkazech a není to přezkoumatelné.

Rozhodnutí soudu prvního stupně je nepřehledné, obsahuje obecná tvrzení bez vztahu k osobě obžalovaného. Třetímu subjektu, bez znalosti spisu, není rozsudek srozumitelný.

Soud prvního stupně neuvedl, jaké konkrétní důkazy použil při hodnocení skutku, konkrétně obžalovaného S.. Svědci neuvedli, že by se stala konkrétní jednání, která jsou kladena obžalovanému za vinu. Není pravdivé, že by se soud prvního stupně vypořádal s obhajobou obžalovaného ve zbytku námitek, kterým nevyhověl.

Obžalovaný prokázal, že nemohl ovlivnit výsledné pořadí, neovlivnil je, následek nenastal. Pro obžalovaného je významné, že nezpůsobil škodu. Není vysvětleno to, co píše soud prvního stupně: „Současně podpůrně v níže uvedeném rozsahu soud přihlédl ke svědectví M.Š., V.H. a výsledkům ohledání pracovních diářů a dokladům o nákupu plynového kotle, přičemž s ohledem na uplatněnou obhajobu dále posuzoval souvislost obsahu svědecké výpovědi M.Š. a M.S. a dalších listinných důkazů, dokladů o pokutách a příjmového pokladního dokladu datovaného 30. 1. 2020.“ To není vůbec konkrétní a přesné tvrzení soudu prvního stupně.

Z rozsudku je patrné, že stěžejní pro soud bylo vypořádat se s důkazním prostředkem – záznamem ze sledování osob. Soud prvního stupně se omezil pouze na vágní a nepřezkoumatelná obecná tvrzení. Jaké konkrétní skutkové okolnosti s konkrétním dopadem do skutku hovory měly, není z popisu zjištělné.

Ve vztahu k obžalovanému S. je vhodné poukázat na 22. odstavec odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud by byla pouze iniciativa K., který jednostranně sděloval nějaké informace, lze se s tím ztotožnit. Jak soud prvního stupně dospěl od jednostranného sdělení informací od K. v jedné větě k vzájemné dohodě ve větě následující, je z rozsudku nezjistitelné. Nepochopitelné a nepřezkoumatelné jsou úvahy soudu prvního stupně uvedené ve 22. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku. Je otázkou, jaké tedy mělo být vyjadřování. Jak by se „logicky“ vyjadřoval sám soud, to neuvedl, lze však zjistit, že nepochybně jinak. Soud prvního stupně uznal, že se neprokázalo ovlivnění M.Š. obžalovaným, přesto konstatoval, že zůstalo u podezření. Presumpce nevinny je popřena.

Soud prvního stupně dospěl k nenaplnění podmínek pro vznik škody. Obžalovaný neměl majetkový prospěch, z údajů sdělených K. informace nezpůsobily škodu, jak soud prvního stupně dovodil, také mu nezajistily prospěch z realizace zakázky. Obžalovaný vyhrál zakázku díky dovolenému jednání třetího subjektu.

Je naprosto nevyhovující věta soudu prvního stupně v 28. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku, která tkví v tom, jak soud uvedl, že je přitom obecně zřejmé, že zkušeným soutěžitelům postačuje i drobnější zvýhodnění, aby získali rozhodující výhodu v jinak konkurenčním prostředí. Je nutno poukázat na to, že to není obecně zřejmé, není to ani konkrétně zřejmé. Dá se uvést, že údaje o tzv. konkrétním předstihu jsou bezcenné. Jediné, co zůstává, je to, že obžalovaný S. se dozvěděl cca 4 dny před vypsáním zakázky, že bude vypsána, za jakou cenu a v jakém realizačním čase, což samo o sobě jsou bezcenné informace s ohledem na způsob soutěžení. Znalost těchto údajů nezapříčinila vítězství ani obžalovaného, ani společnosti XXXXX, ani nikoho jiného. Uvedené znalosti nebyly způsobilé cokoliv ovlivnit, jak to plyne z událostí roku 2020. Pokud jde o tzv. předstih, znalost, že bude zakázka za 4 dny vypsána, není zvýhodňující informací, pokud na přípravu zakázky měli všichni uchazeči stejný dostatek času. Tvrzené potenciální znevýhodnění žádný uchazeč vůči obžalovanému nenamítal v tom smyslu, že by jím byl poškozen nebo znevýhodněn. Systém NEN nelze nijak ovlivnit jediným kritériem je cena, kterou všichni uchazeči od 21. 1. 2020 znali. Obdobně lze uvažovat o dalších sdělených informacích, o délce plnění a ceně. Ani za nabízené 4 000 000 Kč se zakázka nerealizovala. Není to zvýhodňující informace. Vítězové jsou schopni odstoupit, vítězství není z ekonomického hlediska vždy nutně přínosné.

Svědka J.U. uvedl, že lze těžko říct, jestli lze spatřovat výhodu v tom, že něco věděl dopředu. Všichni zúčastnění si to nakonec prohlédli. Svědek byl bezradný v otázce údajné výhody. Svědek rozhodně netvrdil výhodu.

Nutno poukázat také na určitý názor NS ČR, ze kterého plyne, že znalost konkrétních cen ostatních soutěžitelů není nutně výhodou.

Je vhodné uvést, že jednostranné obdržení údaje o obecné ceně zakázky, termínu realizace a jejího začátku nejsou těmi nejzávažnějšími projevy protiprávního jednání, které by muselo být postihováno prostředky trestního práva. K principu ultima ratio se soud prvního stupně vůbec nevyjádřil. Je vhodné uvést, že tento princip se uplatní až v momentu naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu jako korektiv. V daném případě však ani k naplnění znaků trestného činu nedošlo. Soud prvního stupně měl uvést, kdy v tomto případě nižší škodlivost přesahuje hranici bagatelnosti. Je vhodné připomenout, napsal obhájce, že v případě ojedinělého excesu lze uvažovat o použití subsidiarity trestní represe, zejména, když újma nevznikla, nevznikl nezákonný prospěch. Obžalovaný vinu odmítá. Na schůzce aktivně nevyjednával o zakázce, nepodílel se na dokumentaci, nezpůsobilé informace dostal 4 dny před vyhlášením soutěže, informace byly obecné, nebyly schopny naplnit předpoklady výhody, což se manifestovalo ve výsledném pořadí. Obžalovaný se bez vědomí ostatních soutěžitelů nepodílel na tvorbě zadávací dokumentace ve svůj prospěch, nebyla mu v časovém předstihu poskytnuta dokumentace.

Výrok o trestu je vůči obžalovanému neadekvátní, neodůvodněný, nahodilý, nepřezkoumatelný. Podle obhájce obžalovaný nenaplnil znaky skutkové podstaty přečinu podle § 256 trestního zákoníku, také jiného přečinu, bylo navrženo, aby Krajský soud v Brně zprostil obžalovaného obžaloby, protože nebylo prokázáno, že skutek, pro který je obžalovaný trestně stíhán, je trestným činem.

Opatrovník obžalované právnické osoby XXXXX odvolání písemně odůvodnil. Bylo zdůrazněno, že nebyla naplněna skutková podstata přečinu, který byl kladen v obžalobě právnické osobě za vinu. Trestná činnost právnické osoby má vycházet z jednání jejího jednatele, s tím nelze souhlasit, protože soud neučinil vše pro to, aby byla vina prokázána způsobem, který by byl bez pochybností o vině. Vina právnické osoby nevyplývá z odposlechů rozhovorů mezi obžalovanými B. a K.. Zprostředkování kotle pro K. nemělo význam pro realizaci veřejné zakázky. Nelze souhlasit s tvrzením, že obžalovaný B. poskytl úplatek v souvislosti s podnikáním a tím měl zjednat výhodnější podmínky pro veřejnou soutěž. Z popisu skutku a z odůvodnění nevyplývá údajná výhoda pro obžalovaného, v čem by měla spočívat. Nebylo specifikováno, v čem jsou spatřovány výhodnější podmínky, pokud jde o zjednání výhodnějších podmínek, jsou uváděny nekonkrétně a neurčitě. Bylo by zapotřebí dokázat, o co vlastně měla obžalovaná právnická osoba usilovat. Není zřejmé, o jaké podmínky mělo jít. Není prokázáno společné aktivní cílené jednání vedené snahou opatřit právnické osobě výhodnější pozici. Bylo navrženo zprostit právnickou osobu obžaloby.

Odvolací soud v souladu s ustanovením § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal napadený rozsudek v intencích podané odvolání a také způsob řízení před soudem prvního stupně.

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně. Bylo možné rozhodnout v rámci neveřejného zasedání, protože je patrné, že v rámci řízení před odvolacím soudem vadu, které se dopustil soud prvního stupně, nelze odstranit, bylo nutno rozsudek zrušit, protože skutková zjištění jsou nejasná, neúplná, soud se nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, vznikly pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, k objasnění věci by bylo třeba důkazy opakovat nebo provádět další důkazy a uvedené opakování a provádění důkazů před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně.

Je vhodné uvést, že soud prvního stupně v rámci odůvodnění napadeného rozsudku napsal stanoviska obžalovaných k podané obžalobě, uvedl důkazní prostředky, ze kterých vycházel.

Krajský soud v Brně poukazuje na 19. odstavec odůvodnění napadeného rozsudku, ve kterém uvedl soud prvního stupně, že soud prvního stupně dospěl k závěru, že obžalovaní jsou usvědčováni ve smyslu skutkového popisu zejména záznamy ze sledování osob. Soud prvního

stupně pak uvádí v 19. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku, v jaké souvislosti záznamy ze sledování osob hodnotil. Dále pak uvádí, k čemu podpůrně přihlédl. Soud prvního stupně uvedl ve stejném odstavci odůvodnění napadeného rozsudku, že důkaz záznamy ze sledování osob považoval za páteř provedení dokazování, na kterou ostatní citované důkazy organicky navazují. Ve 20. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku se záznamy ze sledování osob dále soud prvního stupně zabývá.

Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně kladl zvýšený důraz na důkazní prostředek, kterým je záznam ze sledování osob, je nutno poukázat na to, že nebyl proveden v souladu s procesním předpisem. V tomto konkrétním případě Krajský soud v Brně poukazuje na to, že je potřeba tento důkazní prostředek řádně provést. U hlavního líčení 18. ledna 2023 je v protokolu uvedeno, že podle § 213 odst. 1 trestního řádu se konstatuje řada listinných materiálů, mezi kterými je uvedeno – protokoly o záznamech při sledování osob (nosiče DVD, předpisy) na č. l. 1 042-1 973, 1 448-1451.

Podle § 213 odst. 1 trestního řádu posudky, správy státních a jiných orgánů a další listiny a jiné věcné důkazy, se při hlavním líčení předloží stranám k nahlédnutí, a pokud je to třeba, předloží se k nahlédnutí svědkům a znalcům. V § 213 odst. 2 trestního řádu je uvedeno, že pokud kterákoliv ze stran navrhne přečtení listiny uvedené v odst. 1, je soud povinen při hlavním líčení takovou listinu přečíst.

Je tedy patrné, že podle § 213 odst. 1 trestního řádu se nekonstatuje, ale předkládá se stranám. Také je potřeba se strany zeptat, zda navrhuje přečtení listiny. V daném konkrétním případě je patrné, že ve spisovém materiálu byly založeny přepisy záznamů sledování osob. Jestliže soud prvního stupně považuje uvedené za stěžejní důkazní prostředek, je potřeba, aby byly záznamy ze sledování osob u hlavního líčení provedeny přehráním. Je také třeba dát obžalovaným možnost, aby se k takovému důkaznímu prostředku po přehraní záznamu vyjádřili.

Je potřeba, aby soud prvního stupně uvedl, co konkrétně, z kterého konkrétního odposlechu považuje za důkaz, který konkrétní skutkovou okolnost prokazuje. V tomto smyslu je potřeba být skutečně velmi konkrétní. Pokud důkaz určitou skutkovou okolnost potvrdí, je potřeba ho hodnotit v souvislosti s dalšími důkazy. Hodnocení důkazů soudem prvního stupně je obecné a nekonkrétní. Je potřeba se zabývat nejenom možným použitím důkazního prostředku, ale také uvést co z něj konkrétně se skutkově prokazuje, a to ve vztahu k jednotlivým znakům skutkové podstaty trestných činů, které jsou uvedeny v písemně podané obžalobě. Pokud je úvaha o znacích skutkové podstaty, je potřeba se zabývat všemi znaky skutkové podstaty, nejen subjektem, objektem, objektivní stránkou, ale také stránkou subjektivní.

Je potřeba se zabývat obsahem odůvodnění odvolání jednotlivých obžalovaných, včetně právnické osoby. V této souvislosti, je tedy potřeba zabývat se postavením toho kterého obžalovaného, je zcela nevyhovující, pokud soud prvního stupně uvádí ve 24. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku u K., že se jedná o oprávněného pracovníka, uvedená specifikace obžalovaného je nevyhovující.

Jde-li ve 26. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku o „korekci“, kterou zmiňuje soud prvního stupně, není také blíže specifikována.

Dá se uvést, že za nejzásadnější považuje Krajský soud v Brně řádné provedení důkazního prostředku, kterými jsou záznamy sledování osob. Je potřeba v rámci hlavního líčení je skutečně provést přehráním, dát možnost obžalovaným vyjádřit se k nim. Sám soud prvního stupně je označil za stěžejní důkazní prostředek. A pokud cokoliv ve vztahu ke skutkovému zjištění soud prvního stupně dovodí, je potřeba přímo v rámci odůvodnění rozsudku uvést, co který záznam ze sledování prokazuje skutkově, a to jak k subjektu, objektu, objektivní stránce, tak ve vztahu ke stránce subjektivní.

Po řádném provedení důkazního prostředku může teprve soud prvního stupně přistoupit k hodnocení důkazů, jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech. Je potřeba být k případným jednotlivým útokům konkrétní, a to vzhledem k hodnocení důkazů. Je také třeba vzít v potaz námitky uvedené v jednotlivých písemně odůvodněných odvoláních. Je vhodné připomenout, což je jistě soudu prvního stupně známo, že je třeba uvést, co který důkaz prokazuje, zda je možné skutek podřadit pod příslušné ustanovení trestního zákoníku. Je třeba zvážit, zda skutečně jsou naplněny všechny znaky skutkové podstaty žalovaných trestných činů. Je také samozřejmě v tomto konkrétním případě potřeba zabývat se i otázkou subsidiarity trestní represe.

Nynější odůvodnění napadeného rozsudku není výstižné a jasné, odpovídá v podstatě i nesprávně provedenému důkaznímu prostředku, rozhodnutí soudu prvního stupně je tedy předčasné.

Krajský soud v Brně, s ohledem na shora uvedené, napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Brno 16. listopadu 2023

JUDr. Dana Kancírová v.r.
předsedkyně senátu